

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет

Кафедра обліку і оподаткування та маркетингу

МАГІСТЕРСЬКА ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Виконала

студентка II курсу

групи ОО – 2м

освітнього ступеня «Магістр»

спеціальності 071

«Облік і оподаткування»

_____ Шулевка Оксана Юріївна

Науковий керівник

ст. викладач, к.е.н.

_____ Королович Оксана Омелянівна

Робота допускається до захисту:

Завідувач кафедри обліку

і оподаткування та маркетингу

д.е.н., професор

_____ Реслер М.В.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСОВИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ	6
1.1. Теоретичні дослідження малого бізнесу в Україні.....	6
1.2. Нормативно-правове забезпечення підприємств малого бізнесу	13
1.3. Порівняльна характеристика підходів до ведення малого бізнесу	21
Висновки до розділу 1	29
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ	31
2.1. Особливості організації простої та спрощеної форми обліку на малих підприємствах.....	31
2.2. Обліково-аналітичне забезпечення діяльності підприємств малого бізнесу	38
2.3. Організація обліку, аналізу та аудиту з використанням сучасних інформаційних технологій підприємств малого бізнесу	45
Висновки до розділу 2	51
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ	54
3.1. Особливості планування аудиту на малих підприємствах	54
3.2. Модель розвитку підприємств малого бізнесу.....	60
3.3. Інноваційні підходи щодо вдосконалення розвитку підприємств малого бізнесу.....	66
Висновки до розділу 3	72
ВИСНОВКИ	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	78
ДОДАТКИ	

Вступ

Поняття «мале підприємство» в Україні існує досить давно. Воно широке і включає до себе як, платників єдиного податку, так і інші підприємства, тобто основним критерієм є чисельність працівників.

Актуальність. Зараз в Україні дуже розповсюджені малі підприємства. Це пов'язано з тим, що на малих підприємствах можна швидко обновляти основні засоби, а також реагувати на зміни кон'юнктури ринку. Важливим чинником є також те, що на малих підприємствах дозволяється застосовувати спрощену систему оподаткування. Завдяки цим та багатьом іншим чинникам така форма організації підприємницької діяльності, як малі підприємства, є провідною в Україні. Для підтримки діяльності малих підприємств та врегулювання цивільно-правових відносин вийшли нормативні документи про підтримку малого бізнесу в Україні.

Мале підприємство - це фірма, якою керує незалежний власник, яка не посідає у своїй галузі домінуючого становища і відповідає певним критеріям за кількістю зайнятих і щорічним критеріям продажів.

Мале підприємство – це невелике виробництво. Це підприємство з невеликою кількістю штатних працівників. При визначенні малого підприємства можуть використовуватись кількісні та якісні критерії. До якісних критеріїв відносять: висока організаційно-функціональна гнучкість, високий рівень конкуренції, простота організації на основі безцехової структури, поєднання в одній особі кількох виробничо-управлінських функцій, переважна орієнтація на місцеві джерела сировини і ринки збуту продукції, обмеженість грошових і матеріальних ресурсів, потреба у розумній підтримці державою і великим бізнесом.

Особливістю та перевагою малих підприємств є те, що на них виконується значно менше господарських операцій, та не потрібна значна деталізація операцій. Тому малі підприємства можуть застосовувати просту і спрощену форму бухгалтерського обліку.

Питання теорії, практики та методології обліку, аналізу та аудиту фінансово-господарської діяльності малих підприємств знаходяться в полі зору

таких вчених: Н. Бойченко, О. Бурдюк, О. Сердюк, Л. Черніченко, О. Шапошнікова та ін. Проте, організація і методика обліку, аналізу та аудиту на малих підприємствах потребує подальшого дослідження шляхом удосконалення та приведення у відповідність Міжнародним стандартам.

Формування конкурентоздатної економіки з розвинутим приватним сектором є стратегічним курсом економічної політики України. Важливою умовою ефективних ринкових перебудов і реалізації стратегії економічного зростання є становлення та розвиток малого бізнесу. Економіки багатьох розвинутих держав за основу свого розвитку мають підприємства малого бізнесу, внесок якого у валовому внутрішньому продукті деяких країн складає левову частку.

Аудит малих підприємств проводиться із застосуванням всіх правил проведення аудиторських перевірок, але з урахуванням специфіки малих підприємств.

Об'єктом дослідження даної роботи є особливості обліку, аналізу та аудиту на малих підприємствах.

Предметом вивчення при написанні дипломної роботи є мале підприємництво в Україні.

Мета: встановити роль та місце обліку, аналізу і аудиту для малих підприємств та запропонувати шляхи їх вдосконалення.

Завдання дипломної роботи:

- зробити теоретичні дослідження малого бізнесу в Україні;
- дослідити нормативно-правове забезпечення підприємств малого бізнесу;
- порівняти підходи до ведення малого бізнесу;
- визначити особливості організації простої та спрощеної форми обліку на малих підприємствах;
- розглянути організацію обліку, аналізу та аудиту з використанням сучасних інформаційних технологій підприємств малого бізнесу;
- дослідити особливості планування аудиту на малих підприємствах;
- розробити модель розвитку підприємств малого бізнесу;

- визначити інноваційні підходи щодо вдосконалення розвитку підприємств малого бізнесу.

В сучасних умовах малий бізнес є єдиним сектором економіки країни, кількість підприємств якого стабільно зростає щороку. На жаль, цей сектор має свої проблеми, вирішити які можна саме правильним аналізом, обліком та аудитом, що забезпечить зростаючий обсяг виробництва та прибутковість малого бізнесу.

ВИСНОВКИ

Становлення малого бізнесу є життєвонеобхідною умовою реформування української економіки. Малий бізнес здатний забезпечити структурну перебудову економіки, створити нові робочі місця, сприяти процесам приватизації та демократизації. Розвиток малого підприємництва є гарантом невідворотності вітчизняних ринкових перетворень.

Мале підприємництво України, яке займає домінуюче становище в усіх сферах економічної діяльності, вимагає системної державної підтримки.

Держава повинна забезпечити стабільні нормативно-правові умови для створення й функціонування малого підприємництва, утвердження ефективної системи його захисту та страхування, упорядкування механізмів оподаткування, обліку і звітності, інвестування й кредитного обслуговування, венчурного фінансування та лізингу, формування ринку інформаційних, консультативних, науково-технологічних та навчальних послуг для малих підприємств.

За допомогою сучасних інформаційних технологій, шляхом створення цілісної взаємозалежної системи нормативних, інформаційних і інструментальних засобів для рішення завдань досягається інформаційно-аналітичне керування всіма відділами на підприємстві.

Застосування комп'ютерних технологій в обліку сприятиме швидкому обробленню інформації щодо формування та використання складових власного капіталу, своєчасному представленню її керівному персоналу підприємства та прийняттю, на її основі, ефективного управлінського рішення.

Малий бізнес являє собою численний шар дрібних власників, які в силу своєї масовості в значній мірі визначають соціально-економічний рівень розвитку країни.

За своїм рівнем життя і соціальному положенню вони належать більшості населення, одночасно будучи як безпосередніми виробниками, так і споживачами широкого спектру товарів і послуг.

Сектор малого підприємництва утворює дуже розгалужену мережу підприємств, що діють в основному на місцевих ринках і безпосередньо пов'язані з масовим споживачем товарів і послуг. У зв'язку з невеликими розмірами малих підприємств їх технологічною, виробничою та управлінською гнучкістю, вони можуть своєчасно реагувати на мінливу кон'юнктуру ринку.

Сектор малого підприємництва є необхідним елементом розвитку будь-якої господарської системи, без якої економіка і суспільство в цілому не можуть нормально існувати і розвиватися.

На основі результатів досліджень щодо ролі малого підприємництва як чинника соціально-економічного розвитку національної економіки, можна зробити висновок, що йому притаманні як функції, притаманні для підприємництва в цілому, так і лише для малого підприємництва: інноваційну, ресурсну, організаційну, стимулюючу та ризикову. Систематизація існуючих в літературі досліджень функцій малого підприємництва свідчить про необхідність подальших досліджень в цьому напрямі.

Сьогодні правове регулювання малого підприємництва здійснюється численними нормативно-правовими актами як загального, так і спеціального характеру. Однак уповільнення темпів зростання кількості суб'єктів малого підприємництва, зменшення кількості зайнятих на них певною мірою свідчить про недостатність і недосконалість нормативно-правової бази розвитку малого підприємства, яка має бути першоосною, фундаментом (базою – у повному розумінні цього слова) формування та розвитку суб'єктів малого підприємства.

Держава повинна забезпечити стабільні нормативно-правові умови для створення й функціонування малого підприємства, утвердження ефективної

системи його захисту та страхування, упорядкування механізмів оподаткування, обліку і звітності, інвестування й кредитного обслуговування, венчурного фінансування та лізингу, формування ринку інформаційних, консультативних, науково-технологічних та навчальних послуг для малих підприємств.

Впроваджена проста форма бухгалтерського обліку і спрощена форма бухгалтерського обліку з використанням реєстрів обліку майна малого підприємства призначена для ведення бухгалтерського обліку на малих підприємствах.

Проста форма передбачає ведення двох облікових реєстрів: відомість обліку заробітної плати та журнал реєстрації господарських операцій. На підставі цих реєстрів формується фінансова звітність суб'єкта малого підприємства. Ця форма є простою для розуміння і використовується на підприємствах, які мають незначну кількість господарських операцій.

Значно складнішою є система обліку за спрощеною формою з використанням реєстрів обліку майна підприємства. Ця форма використовує 5 реєстрів, які мають назву відомостей. Кожна відомість може складатись з декількох розділів. Відомості формують за кредитовою ознакою. В кінці звітного періоду для узагальнення інформації, яка осіла на рахунках, та для перевірки проведеної облікової роботи складається оборотно-сальдова відомість. А вже на основі даних з цієї відомості формується баланс малого підприємства. Відомість вважається правильно заповненою, коли збігаються обороти по дебету і кредиту, а також сальдо на кінець.

Отже, в сучасних умовах малий бізнес є єдиним сектором економіки країни, кількість підприємств якого стабільно зростає щороку. На жаль, цей сектор має свої проблеми, вирішити які можна саме правильним аналізом, обліком та аудитом, що забезпечить зростаючий обсяг виробництва та прибутковість малого бізнесу.

Таким чином, займатися малим бізнесом практично під силу кожному. Але одного бажання тут недостатньо. Потрібні відповідні знання ринкової економіки й уміння використати ринкові важелі в організації свого бізнесу.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>